

พิทักษ์สิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปีที่ 2 ฉบับที่ 5 เดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2565

คพ. สร้างคนรุ่นใหม่ เสริม-สนับสนุนการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี

- ▶ ทส. ประกาศกำหนดมาตรฐานเตาเผาสำหรับรักษาสิ่งแวดล้อม

- ▶ ไทยเข้าร่วมประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาจัดการสารเคมีและของเสียอันตราย 3 อนุสัญญา ณ สมาพันธรัฐสวิส

- ▶ ทส.-วช. จับมือขยายงานวิจัยแก้ไขปัญหาสังแวดล้อม

กส. ประกาศกำหนดมาตรฐาน

เตาเผาศพเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม

ปัญหาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับเขม่าควันและกลิ่นจากการเผาศพมีอยู่เป็นระยะ โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิดซึ่งมีการเผาศพจำนวนมากและมีการเผาพร้อมกันหลายวัด บางวัดเตาเผาศพยังไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ทำให้ประชาชนโดยเฉพาะในเขตชุมชนได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นจากการเผาศพ ได้แก่ กลิ่น ควัน รวมถึงฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และซัลเฟอร์ไตรออกไซด์ ซึ่งมาจากการเผาไหม้เชื้อเพลิง ซึ่งมาจากการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์หรืออุณหภูมิไม่สูงพอ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนและมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในชุมชนใกล้เคียง สำหรับองค์ประกอบของกลิ่นเผาศพจะประกอบด้วยก๊าซหลายชนิด เช่น แอมโมเนีย ไฮโดรเจนซัลไฟด์ เมอร์แคปแทน และฟอร์มาลดีไฮด์จากน้ำยารักษาศพ เป็นต้น

ปัญหาดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ เห็นสมควรปรับปรุงการกำหนดให้เตาเผาศพเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 โดยได้ประสานงานพร้อมประชุมรับฟังความคิดเห็นกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและจากทุกภาคส่วนและเว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษา ได้เผยแพร่ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเรื่องกำหนดให้เตาเผาศพเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสีย

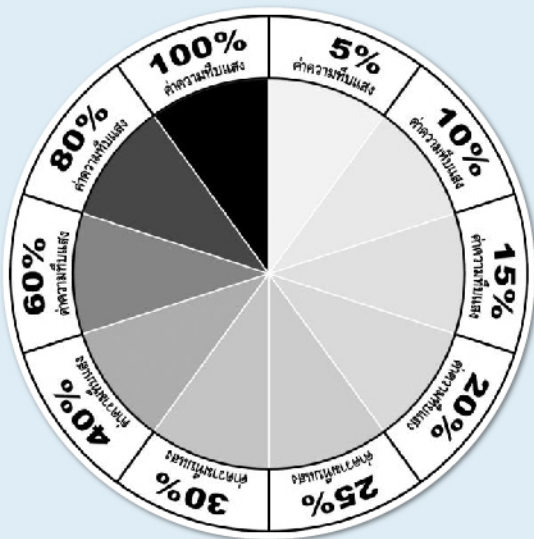
ออกสู่สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565 เมื่อวานนี้ (วันที่ 22 มิถุนายน 2565) โดยประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับเตาเผาศพในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา เขตเทศบาลนครและเขตเทศบาลเมือง ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และในเขตพื้นที่อื่น ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามปี นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ปัจจุบันมีจำนวนวัดทั่วประเทศทั้งหมด 42,655 วัด มีจำนวนเตาเผาศพประมาณ 25,500 เตา เป็นเตาเผาศพในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมืองประมาณ 8,000 เตา และเป็นเตาเผาศพในพื้นที่อื่นประมาณ 17,500 เตา และจากการสำรวจของ คพ. พบว่าเตาเผาศพในกรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่สามารถควบคุมมลพิษได้ตามมาตรฐานอยู่แล้วเนื่องจากเป็นเตาเผาแบบ 2 ห้องเผาแล้วและผู้ควบคุมเตาเผาศพปลอดมลพิษจะต้องมีการควบคุมอุณหภูมิตลอดการเผาศพให้สูงกว่า 800 องศาเซลเซียส ซึ่งหากมีการจัดการและควบคุมเตาที่ดีจะสามารถเผาและทำลายสารมลพิษทางอากาศ รวมทั้งควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อโรคและไม่สร้างผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน

มาตรฐานฝุ่นละอองจากการเผาศพ

- ค่าความทึบแสงของเขม่าควันจากการปล่อยเตาเผาศพ ภาพ Ringelmann Chart

ภาพแสดงแผนภูมิเขม่าควันแบบวงกลมของริงเกิลมานน์

- กรุงเทพฯ เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ต้องมีค่าความทึบแสง ไม่เกินร้อยละ 10 และเมื่อพ้นกำหนด 1 ปี นับแต่วันที่ประกาศมีผลบังคับใช้ ต้องมีค่าความทึบแสง ไม่เกินร้อยละ 7
- พื้นที่อื่นๆ ต้องมีค่าความทึบแสง ไม่เกินร้อยละ 7 เมื่อพ้นกำหนด 3 ปี นับแต่วันที่ประกาศมีผลบังคับใช้

การกำหนดค่ามาตรฐานความทึบแสงของเขม่าจากปล่องเตาเผาศพ

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้เตาเผาศพเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยทางอากาศเสีย

ไม่รับซื้อวัสดุมีค่าจากการเผาซาก ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

ปัญหามลพิษจากการถอดแยกซากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นอีกปัญหาที่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน ในแต่ละปีจะมีซากผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช้หรือชำรุดถูกขายให้กับชาเล้งรถเร่ ร้านรับซื้อของเก่า หรือบริจาคให้กับองค์กรและมูลนิธิต่างๆ เพื่อนำไปซ่อมแซม ขายเป็นสินค้ามือสอง หรือถอดแยกเอาวัสดุมีค่าต่างๆ เช่น อลูมิเนียม ทองแดง เหล็ก และพลาสติก ไปขายเป็นวัตถุดิบให้กับโรงหลอมโลหะและโรงงานผลิตเม็ดพลาสติก

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ได้มีการติดตามปัญหาการถอดแยกซากผลิตภัณฑ์ฯ ที่ไม่ถูกต้องหลายพื้นที่ ในหลายจังหวัดพบว่า มีการเผาสายไฟ โฟม พลาสติก เพื่อถอดแยกวัสดุมีค่าได้ง่าย ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ เช่น เขม่าควัน ฝุ่นขนาดเล็ก และก๊าซพิษ โดยเฉพาะซากที่เหลือจะถูกนำไปทิ้งอย่างไม่ถูกสุขลักษณะ ทั้งในที่ดินของผู้ประกอบการเอง พื้นที่สาธารณะ ที่รกร้างว่างเปล่า กระทั่งบ่อขยะมูลฝอยชุมชน ทำให้โลหะหนักที่เป็นส่วนประกอบ

ในซากผลิตภัณฑ์ เช่น แคดเมียมปรอท ตะกั่ว ปนเปื้อนในดินและแหล่งน้ำ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งการถอดแยกซากผลิตภัณฑ์ที่ใช้แรงงานคน ใช้อุปกรณ์อย่างง่าย เช่น สว่าน ค้อน คีม ไขควง ช่วยในการถอดแยกไม่มีการสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสม ไม่ได้มีการตรวจสุขภาพอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความเสี่ยงที่จะได้รับสัมผัสสารเคมีหรือฝุ่นปนเปื้อนโลหะหนักอันตรายเข้าสู่ร่างกาย

นายวรารุณ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (รมว.ทส.) ได้ลงพื้นที่ติดตามสภาพปัญหาในพื้นที่ อบต.โคกสะอาด อ.ฆ้องชัย จ.กาฬสินธุ์ และได้มอบหมายให้ คพ. หาวิธีแก้ไขปัญห ซึ่งจากการลงพื้นที่อย่างต่อเนื่องได้มีการพูดคุยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ดำเนินการไม่ถูกต้อง

แต่ก็พบว่าการบังคับใช้กฎหมายวิธีเดียวยังมีข้อจำกัด และไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จึงเดินทางที่จะแก้ปัญหาด้วยการแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยใช้วิธีการพูดคุยให้ทุกคนเข้าใจปัญหา ระหว่าง คพ. และผู้ประกอบการ รับซื้อของเก่า โรงหลอมโลหะ โรงงานรีไซเคิล จำนวน 102 รายทั่วประเทศ โดยกลุ่มผู้ประกอบการจะร่วมมือประกาศไม่รับซื้อทองแดงจากการเผาภายใน 60 วัน เพราะการไม่รับซื้อจะเป็นการตัดวงจรเผาที่ดีที่สุด

พร้อมกันนี้ ได้มีการลงนามบันทึกความร่วมมือ “การไม่รับซื้อวัสดุมีค่าจากการเผาซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์” ระหว่างกรมควบคุมมลพิษ และภาคีเครือข่าย ทั้งภาคราชการ สมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมและองค์กรเอกชน และ ผู้ประกอบการในธุรกิจรับซื้อทองแดงหรือรับซื้อวัสดุมีค่าทั่วประเทศ รวมจำนวน 118 แห่ง จัดขึ้น ณ ห้องประชุมอารีย์สัมพันธ์ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2565 ที่มี รมว.ทส. เป็นประธานในพิธี ปี 2564 ประเทศไทยมีปริมาณซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เกิดขึ้นประมาณ 435,000 ตัน ถูกเก็บรวบรวมไปกำจัดอย่างถูกต้องเพียง 70 ตัน เท่านั้น

โดยซากผลิตภัณฑ์ที่มีค่า ส่วนใหญ่จะถูกขายให้ชาเล้ง รถเว่ หรือร้านรับซื้อของเก่า ส่วนซากผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีค่าจะถูกทิ้งรวมกับขยะชุมชนทั่วไป ทั้งนี้ นโยบายของรัฐบาลต้องการส่งเสริมให้มีระบบเก็บรวบรวมและกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของชุมชน รวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตรายและกากอุตสาหกรรม อย่างถูกต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากล สามารถนำกลับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่นๆ ได้สอดคล้องกับนโยบาย BCG ซึ่งเป็นโมเดลเศรษฐกิจแนวใหม่โดยมีเป้าหมายเดียวกัน คือ การปกป้องสิ่งแวดล้อม และการลดปัญหาโลกร้อน

กส. ตัวเข้มแหล่งกำเนิดมลพิษ

ที่มีผลตรวจคุณภาพน้ำทิ้งไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

จากปัญหาเรื่องการระบายน้ำทิ้งที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ในพื้นที่คลองเสื่อมโทรมในกรุงเทพมหานคร พื้นที่คลองแสนแสบและคลองสาขา และพื้นที่คลองแม่ข่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยมาตรการที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การกำกับให้แหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ปฏิบัติตามกฎหมายและระบายน้ำทิ้งให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด เพื่อที่จะสามารถลดความสกปรกที่จะระบายจากแหล่งกำเนิดมลพิษลงสู่แหล่งน้ำ

ซึ่งจากการลงพื้นที่ของ กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ในปีงบประมาณ 2565 รอบ 6 เดือนแรก (ตุลาคม 2564 - เมษายน 2565) มีการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทอาคารบางประเภทและบางชนิด ที่ดินจัดสรร และฟาร์มสุกร จำนวนรวมทั้งสิ้น 302 แห่ง พบว่า แหล่งกำเนิดมลพิษที่ปฏิบัติตามกฎหมาย มีจำนวน 87 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 35.37 และแหล่งกำเนิดมลพิษที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย มีจำนวน 159 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 64.63 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงมาก

ทั้งนี้ การผลักดันการดำเนินงานการจัดการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้มีการจัดการเป็นไปตามมาตรฐานก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อให้คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำเป็นไปตามมาตรฐานและประเภทของการใช้ประโยชน์ และทำให้ระบบนิเวศดีขึ้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) โดย คพ. จึงจัดการอบรมเพิ่มศักยภาพให้แก่แหล่งกำเนิดมลพิษที่มีผลคุณภาพน้ำทิ้งไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่มีความสำคัญในการช่วยสนับสนุนให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ และผู้ดูแลระบบบำบัดน้ำเสีย มีความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม และสามารถดูแลปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียให้สามารถบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

โดยการอบรมเพิ่มศักยภาพให้แก่แหล่งกำเนิดมลพิษที่มีผลคุณภาพน้ำทิ้งไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด จัดขึ้นเมื่อวันที่ 30-31 พฤษภาคม 2565 มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทอาคารบางประเภทและบางขนาดและที่ดินจัดสรร จำนวนทั้งสิ้น 137 คนเข้าร่วมอบรม

คพ. จะลงพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายต่อไป สถานประกอบการใดที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย และพร้อมที่จะขับเคลื่อนกลไกการจัดการน้ำเสียของประเทศไทยให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ไทยเข้าร่วมประชุมรัฐภาคี

3 อนุสัญญาจัดการสารเคมีและของเสียอันตราย

ประเทศไทยเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 15 รัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ 10 และรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 10 ระหว่างวันที่ 6 - 17 มิถุนายน 2565 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส โดยนายวรารุณ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มอบหมาย นายอรรถพล เจริญชันษา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทย พร้อมด้วยประธานอนุกรรมการ 3 อนุสัญญา ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะอนุกรรมการฯ ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เข้าร่วมการประชุม

โดยในที่ประชุมรัฐภาคีฯ อนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 15 มีมติข้อตัดสินใจสำคัญ คือ การเพิ่มรายการของเสียประเภทซากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่มีส่วนประกอบของสารอันตรายสูง เป็นของเสียที่ต้องได้รับอนุญาตจากประเทศต้นทางและปลายทางก่อนการเคลื่อนย้ายข้ามแดน การรับรองหลักเกณฑ์ด้านเทคนิคเรื่องการเผาของเสียอันตรายในเตาเผาอุตสาหกรรม การกำจัดด้วยระบบฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล การจัดการของเสียปรอท และของเสีย POPs (สารมลพิษตกค้างยาวนาน) และการปรับปรุงหลักเกณฑ์ด้านเทคนิคสำหรับการจัดการยางรถยนต์ใช้แล้ว แบตเตอรี่ตะกั่วกรด และของเสียพลาสติก เพื่อให้รัฐภาคีใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการจัดการของเสียชนิดนั้น ๆ

ในส่วนของการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ 10 ได้แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญของประเทศไทย (ดร.พาลภา สิงห์เสนี) เป็นกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาทบทวนสารเคมี มีการเลื่อนวาระการพิจารณาเพิ่มรายการสารเคมีในภาคผนวก 3 ซึ่งประเทศผู้ส่งออกต้องแจ้งให้ประเทศปลายทางทราบล่วงหน้า และเลื่อนการพิจารณา วาระข้อเสนอของประเทศกลุ่มแอฟริกาที่ขอสนับสนุนด้านการเงินเป็นพิเศษไปในการประชุมรัฐภาคีครั้งต่อไป สำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มสมัยที่ 10 ได้บรรจุสารเปอร์ฟลูออโรเฮกเซนซัลโฟนิก (PFHxS) เพิ่มเติมในภาคผนวก เอ โดยไม่มีข้อยกเว้นพิเศษ ซึ่งภาคีสมาชิกต้องเลิกใช้และกำจัดให้หมดไป รวมถึงประเทศไทย

การประชุมครั้งนี้ คณะผู้แทนไทยได้แสดงจุดยืนของประเทศและให้ความเห็นในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้ง 3 อนุสัญญา ซึ่งสอดคล้องตามนโยบายและการดำเนินการที่สำคัญของรัฐบาล อาทิ การห้ามนำเข้าขยะอิเล็กทรอนิกส์ การจำกัดการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อสนับสนุนการใช้เศษพลาสติกภายในประเทศ การพิจารณาลดการใช้สารที่มีความอันตรายสูง สารที่มีฤทธิ์ตกค้างยาวนาน และสารทำลายชั้นบรรยากาศ สำหรับการประชุมรัฐภาคีของ 3 อนุสัญญา ครั้งถัดไป มีกำหนดจัดขึ้นในเดือนพฤษภาคม 2566 ณ กรุงริยาด ประเทศซาอุดีอาระเบีย

ทส.-วช. จับมือขยายงานวิจัยแก้ไขปัญหาสีเขียวสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) โดยกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ร่วมกับ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดพิธีลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการด้านการศึกษาวิจัยในประเด็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาหามลพิษทางน้ำ อากาศและขยะ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในการผลักดันนโยบายที่สำคัญและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมบนฐานความร่วมมือทางวิชาการด้วยการใช้ผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยขยายขอบเขตบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการให้ครอบคลุมปัญหามลพิษทางน้ำ อากาศ และขยะ รวมถึง จัดการสัมมนาวิชาการเผยแพร่ผลการดำเนินงานของโครงการวิจัยในประเด็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ระหว่างวันที่ 18 - 19 มิถุนายน 2565 ณ ห้องประชุม Lotus 5 - 7 โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์

กิจกรรมภายในงานฯ เริ่มต้นด้วยพิธีลงนามความร่วมมือระหว่าง นายอรรถพล เจริญชันษา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ และ ดร.วิภารัตน์ ดีอ่อง ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ หลังจากนั้นได้ร่วมกันเปิดงานสัมมนาวิชาการฯ เพื่อสร้างโอกาสให้นักวิจัยที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานจาก วช. นำเสนอผลงานวิจัยและนวัตกรรมสู่สาธารณะ และร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นเพิ่มเติมจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สถาบันการศึกษา องค์กรต่างๆ รวมทั้งภาคประชาชน เพื่อนำผลการดำเนินโครงการวิจัยฯ ไปใช้ประโยชน์ต่อไป

คพ. และ วช. มีความร่วมมือกันในการผลักดันการใช้ประโยชน์จากการศึกษาวิจัยเพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษอากาศโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหา PM_{2.5} มาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2563 โดย คพ. ร่วมกับเครือข่ายนักวิจัยในประเทศไทย จัดทำโครงการวิจัยต่างๆ เพื่อการแก้ไขปัญหา PM_{2.5} ทั้งในเชิงการบริหารจัดการ ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานจาก วช. มาอย่างต่อเนื่อง ในปีนี้จึงเห็นพ้องร่วมกันขยายขอบเขตในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการด้านการศึกษาวิจัยให้ครอบคลุมประเด็นการติดตามป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ อากาศ และขยะ เพื่อแสดงเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นร่วมกันในการสนับสนุนการดำเนินงานแผนงานวิจัยด้านการพัฒนาและเร่งแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการใช้วิทยาศาสตร์ การวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม อย่างบูรณาการ เชื่อมโยงผลผลิตเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

แนวทางการจัดการน้ำเสีย ที่มีน้ำมันและไขมันสำหรับร้านอาหาร

น้ำเสียจากร้านอาหารมีน้ำมันและไขมันปนเปื้อนจากการประกอบอาหารและการล้างภาชนะ เฉลี่ยต่อวัน 1,500 มิลลิกรัมต่อลิตร ร้านอาหารทั่วไปมีปริมาณกากไขมันได้มากกว่า 2.5 กิโลกรัมต่อวัน ร้านอาหารจึงควรมีการจัดการน้ำมันและไขมันก่อนระบายน้ำเสียเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อลดการอุดตันของท่อระบายน้ำ ป้องกันกลิ่นเน่าเหม็นจากท่อและน้ำเน่าเสีย ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสีย และป้องกันการระคายเคืองมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม

แนวทางการลดปริมาณน้ำมันและไขมัน ณ แหล่งกำเนิด

- ลดปริมาณการใช้น้ำมันในการปรุงอาหาร
- กวาดเศษอาหารและเช็ดคราบไขมันจากภาชนะก่อนนำไปล้าง
- แยกน้ำมันใช้แล้วใส่ภาชนะเพื่อนำไปกำจัด
- ไม่เทน้ำมันใช้แล้ว ผสมรวมกับน้ำทิ้ง/แหล่งท่อระบายน้ำ

การกำจัดน้ำมันและไขมันโดยใช้บ่อดักไขมัน

บ่อดักไขมัน เป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนไปกับน้ำทิ้ง ก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติหรือท่อระบายน้ำทิ้ง

ขั้นตอนที่ 1 น้ำเสียผ่านเข้ามาที่ตะแกรง เพื่อดักเศษอาหารที่ปนมากับน้ำเสีย

ขั้นตอนที่ 2 น้ำเสียจากขั้นตอนแรกจะไหลผ่านมายังส่วนดักไขมัน โดยไขมันที่แยกตัวออกจากน้ำเสียจะลอยขึ้นเป็นชั้นเหนือน้ำ ซึ่งเราสามารถดักไขมันส่วนนี้ออกไปได้

ขั้นตอนที่ 3 น้ำเสียที่อยู่ใต้ชั้นไขมันจะไหลเข้าสู่ถังบำบัดขั้นต่อไป ก่อนปล่อยน้ำเสียออกสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ

การดูแลรักษาบ่อดักไขมัน

- ตัดตะแกรงดักขยะและเศษผงก่อนเข้าบ่อดักไขมัน
- ไม่ทะลวง หรือแทงหลักให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงไปเข้าบ่อดักไขมัน
- ไม่เอาตะแกรงดักขยะออก แล้วปล่อยให้เศษขยะเข้าไปในบ่อดักไขมัน
- หมั่นโกยเศษขยะที่ตกไว้หน้าตะแกรงออกอย่างน้อยทุกวัน
- ห้ามเอาน้ำจากส่วนอื่น ๆ เช่น น้ำอาบ น้ำซักเสื้อผ้า น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน
- หมั่นดักไขมันออกจากบ่อดักไขมันไปทิ้งอย่างน้อยทุกสัปดาห์
- ล้างถังดักไขมันอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยทุก 6 เดือน

คพ. สร้างคนรุ่นใหม่

เสริม-สนับสนุนการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี

ที่ผ่านมาเกิดเหตุอุบัติเหตุสารเคมีรั่วไหล เหตุระเบิดและเพลิงไหม้โรงงานที่มีการสะสมสารเคมีและวัตถุดิบอันตรายเป็นระยะ ๆ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 - 2564 เกิดเหตุขึ้นประมาณ 180 ครั้ง เป็นอุบัติเหตุจากโรงงานอุตสาหกรรม 93 ครั้ง การขนส่งสารเคมี 41 ครั้ง ไฟไหม้บ่อขยะ 25 ครั้ง โกดังเก็บสารเคมี 15 ครั้ง โดยส่วนใหญ่เป็นเหตุเพลิงไหม้โรงงานอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการผลิตและแปรรูปพลาสติก โรงงานผลิตสารเคมี โรงงานรีไซเคิล ร้านรับซื้อของเก่าและวัสดุรีไซเคิล ไม่ต่ำกว่า 100 ครั้ง ในหลายกรณีเมื่อเกิดเหตุแล้วก่อให้เกิดความเสียหายต่อทั้งชีวิต ทรัพย์สิน ผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและปัญหามลพิษต่อสิ่งแวดล้อมเป็นวงกว้าง

เหตุการณ์สำคัญ อาทิ เหตุระเบิดเพลิงไหม้โรงงานบริษัท หมิงตี้ เคมิคอล จำกัด จังหวัดสมุทรปราการ แร่ระเบิดทำให้บ้านเรือนในพื้นที่โดยรอบเสียหายเป็นมูลค่ามากกว่า 400 ล้านบาท มลพิษจากเขม่าควันและไอระเหยสารเคมีส่งผลกระทบต่อชุมชนโดยรอบในรัศมีไม่น้อยกว่า 1 กิโลเมตร ล่าสุดคือ เหตุเพลิงไหม้โรงงานรับกำจัดและรีไซเคิลกากอุตสาหกรรม บริษัท แวกซ์ กาเบจ รีไซเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด จังหวัดราชบุรี ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศส่งผลกระทบต่อชุมชนในพื้นที่ด้านท้ายลม เป็นต้น

ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมาจากหน่วยพิทักษ์สิ่งแวดล้อมที่ 1 ถึง 16 เจ้าหน้าที่พิทักษ์สิ่งแวดล้อมจากส่วนกลางและหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินมลพิษจากสารเคมี จำนวน 50 คน การอบรมมีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เป็นการให้ความรู้และทักษะในการวางแผนเตรียมการการฝึกปฏิบัติในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี และการใช้เครื่องมือเพื่อตรวจสอบร่องลึกของเสียและไอระเหยสารเคมีในภาคสนาม เพื่อนำความรู้ไปต่อยอดและบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบและแก้ไขปัญหา รวมถึงการสร้างเครือข่ายหน่วยงานท้องถิ่นและภาคประชาชนในพื้นที่ต่อไป

คพ. ตีวเข้มการตรวจวัดกลิ่นและตรวจวิเคราะห์กลิ่น

16 - 17 มิถุนายน 2565 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 (ลำปาง) จัดการอบรมหลักสูตร “การตรวจวัดกลิ่นและตรวจวิเคราะห์กลิ่น เพื่อจัดตั้งห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์กลิ่นด้วยการดม (Sensory test) ภาคปฏิบัติ” โดยมีทีมวิทยากรจากกองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ มาให้ความรู้และประเมินการฝึกอบรมครั้งนี้ ให้แก่เจ้าหน้าที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1 2 3 4 และ 13 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน พะเยาและลำปาง ผู้ประกอบการภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ในพื้นที่จังหวัดลำปาง

โดยกิจกรรมการฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วย การเก็บตัวอย่างกลิ่นจากปล่องระบายอากาศ และการเก็บตัวอย่างกลิ่นจากริมรั้วโรงงาน การฝึกขึ้นทะเบียน ผู้ทดสอบกลิ่นด้วยการดมกลิ่นสารมาตรฐาน การฝึกปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์กลิ่นด้วยการดมในห้องปฏิบัติการ ณ ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์กลิ่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 (ลำปาง) เพื่อพัฒนาศักยภาพและผลักดันให้เจ้าหน้าที่มีความพร้อมรองรับการตรวจวัดกลิ่นและการตรวจวิเคราะห์กลิ่น รวมทั้งแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนมลพิษด้านกลิ่น และเป็นหน่วยงานเครือข่ายด้านการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมในภาคเหนือต่อไป

คพ. ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “หน่วยพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ประจำปี พ.ศ. 2565”

22 - 24 มิถุนายน 2565 กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) โดย ศูนย์ปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม (ศปก.พล.) จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “หน่วยพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ประจำปี พ.ศ. 2565” ณ ห้องประชุมศักดิ์สิทธิ์ ตริเดช โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมจากหน่วยพิทักษ์สิ่งแวดล้อมที่ 1 - 16 เจ้าหน้าที่พิทักษ์สิ่งแวดล้อมจากส่วนกลาง และเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ รวมทั้งสิ้นจำนวน 115 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพการดำเนินงานแก้ไขปัญหามลพิษต่างๆ และขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของหน่วยพิทักษ์สิ่งแวดล้อมให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ อำนาจตามกฎหมายในการดำเนินงานในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ และหน่วยพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ทั้งด้านวิชาการ ด้านกฎหมาย โดยมีนายพิทยา ปราโมทย์วรพันธุ์ รองอธิบดี คพ. ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นประธานเปิดการอบรมฯ ในครั้งนี้ไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษให้กับประชาชนต่อไป หลังจากนั้นนายพิทยา ปราโมทย์วรพันธุ์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ได้มอบใบประกาศนียบัตรแก่ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมฯ

คพ. ร่วมกับธรรมศาสตร์ จัดกิจกรรม "พายเรือ..เพื่อแม่น้ำสามคลอง" พร้อมสาริตการตรวจวัดคุณภาพน้ำอย่างง่ายให้แก่ประชาชน

26 มิถุนายน 2565 นายอนุชา สะสมทรัพย์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธาน ในกิจกรรมพายเรือเพื่อแม่น้ำสามคลอง "คลองอ้อมนนท์ คลองบางกรวย คลองบางกอกน้อย" ณ บริเวณท่าเรือวัดบางอ้อยช้าง ทำเรือวัดไถ่เตี้ย และท่าเรือวัดชะลอ อ.บางกรวย จ.นนทบุรี โดยมี นายพิทยา ปราโมทย์วรพันธุ์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เข้าร่วม กิจกรรม พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่กองจัดการคุณภาพน้ำ และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6 ร่วมกับ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมเจ้าท่า กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี อุทยานการเรียนรู้รู้อยู่ 100 ปี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การประปานครหลวง ธนาคร กรุงเทพมหานคร

ซึ่งกิจกรรมในวันนี้จัดขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนเลิกทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง และรักษาสีสิ่งแวดล้อม โดยให้เห็นผลกระทบที่เกิดจากการทิ้งขยะพลาสติก ขยะอื่นๆ และน้ำเน่าเสียในแม่น้ำ และเป็นโครงการนำร่องก่อให้เกิดการขับเคลื่อนในการแก้ไขปัญหาขยะในแม่น้ำลำคลองและปัญหาสีสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมที่อยู่ในท้องถิ่นเรียนรู้วิถีชีวิตทางสายน้ำ

คพ. ตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน

กรณี ทิ้งของเสียบริเวณบ่อดิน ต.ห้วยด้วน อ.ดอนตูม จ.นครปฐม

28 มิถุนายน 2565 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 (นครปฐม) พร้อมเจ้าหน้าที่ ลงพื้นที่และร่วมหารือปัญหาเรื่องร้องเรียน กรณีการทิ้งของเสียบริเวณบ่อดินในพื้นที่ ต.ห้วยด้วน อ.ดอนตูม จ.นครปฐม ก่อให้เกิดปัญหากลิ่นเหม็นรบกวน และอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพและปนเปื้อนลงสู่ลำน้ำได้ดิน สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียง ร่วมกับกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อ.ดอนตูม อ.ละองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยด้วน

จากการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงบริเวณบ่อดินในพื้นที่หมู่ที่ 2 ต.ห้วยด้วน อ.ดอนตูม จ.นครปฐม พบว่าเป็นบ่อดินเก่า ปัจจุบันไม่มีการขุดตักดิน ภายในบ่อพบขยะ สิ่งปฏิกูล และเศษวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว บริเวณขอบบ่อพบกองของพลาสติกบรรจุของเสีย ซากตู้เย็นเก่า และอื่นๆ พบร่องรอยการเผาของเสีย และปัญหากลิ่นเหม็นรบกวนจากบริเวณบ่อดินดังกล่าว ทั้งนี้ ได้ประสานข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานในพื้นที่เพื่อเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาต่อไป

คณะผู้จัดทำ จดหมายข่าวออนไลน์

จดหมายข่าว

พิทักษ์สิ่งแวดล้อม

ที่ปรึกษา

นายอรรถพล เจริญชันษา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นางสาวปรีญาพร สุวรรณเกษ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นายพิทยา ปราโมทย์วรพันธุ์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นายพรรคศักดิ์ ภู่อิม รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

บรรณาธิการ

นางสาวทิพย์อาภา ยลธรรมธรรม
นายนิทร คงเพชร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสาวชมพูนุท ทับทิมชัย
นางสาวพรทิพย์ ศักดิ์เดชธำรง

กองบรรณาธิการ

นายธีระพล ตีษยาธิคม
นางสาวประไพศรี อาสนรัตน์จินดา
นางสาวจิระวดี สดแสงจันทร์
นางสาวสิริจิตร์ จิตต์ศิริ
นางอรอุมา พันธุ์พงศ์
นายกฤษณะ บรรณประเสริฐ
นายสราวุธ นาแรมงาม
นางสาววัลภา จุฬารัตน
นางสาวนฤมล นาคมี
นายบรรพต ทองนาค
นายมนต์ชัย จันทศิริ
นางสาวธฤชวรรณ นนทพุทธ

ฝ่ายศิลป์

นายนิวัตร อินตะรัตน์
นายเดโช เชนูชาญ